

Gäller för: Verksamhet Medicin barn

Giltig från: 2025-12-30

Innehållsansvar: Hannah Sjöstedt, (hansj3), Sektionschef

Giltig till: 2027-12-18

Granskad av: Martin Klasson, (markl32), Vårdenhetschef

Godkänd av: Joanna Pestalozzi, (joape14), Verksamhetschef

Vattkoppor och kikhosta – exponering

Förändringar sedan föregående version

Telefonnumret till ledningssjuksköterska på patientbrevens är borttaget och istället får vårdnadshavare ringa via växeln.

Bakgrund och syfte

Att all personal på Akutmottagning barn vidtar samma åtgärder när ett barn med vattkoppor/kikhosta vistats i Akutmottagning barns lokaler.

Utförande

Vattkoppor och kikhosta

Vattkoppor har en inkubationstid på 9-21 dagar. Insjuknandet är ofta med feber, huvudvärk och trötthet och efter ett par dagar uppstår röda koppor. Man är som mest smittsam två dagar innan kopporna uppstår och smittar ända tills att kopporna torkat in. Barn som under den senaste veckan träffat ett annat barn med vattkoppor (ex på dagis) är således inte smittsamt. Speciella grupper som ska akutvaccineras eller behandlas med antivirala läkemedel efter en exponering är immunosupprimerade barn (ex leukemi, immunosupprimerande behandling) och nyfödda <1 mån, se rutin [Vattkoppsexposition - Handläggning \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Kikhosta har en inkubationstid på 1-2 veckor. Insjuknande är ofta som vanlig förkylning och övergår efter 1-2 veckor i kikhostattacker. Nära kontakt i över en timma krävs för smitta, och oftast smittar vuxna som hostar kraftigare och då sprider smittan mer. Smitta sker från hosta/nys, men kan också ske via ytor där snor/hostsputum landat. Man är som mest smittsam de första två veckorna efter insjuknandet. Barn med verifierad kikhosta samt vissa barn med hög misstanke (barn <1 år eller barn med fysiska funktionshinder) ska behandlas.

Handlingsplan vid exponering på barnakuten

1. Identifiera vilka symptom det rör sig om och besluta om ev smittsamhet (se ovan)
2. Vilken tid kom barnet till akuten, vilka lokaler har hen vistats i, när lämnade barnet akuten?
3. Ta ut lista i Elvis på vilka barn som har vistats i lokalerna samtidigt som barnet
 - a) Om barn lagts in (oavsett ålder): kontakta avdelning och informera
 - b) Barn <12 månader: skicka hem brev med information
[Brev till föräldrar - Vattkoppor](#)
[Brev till föräldrar – Kikhosta](#)
4. Kikhosta: Barn <6 mån som exponerats ska erbjudas postexpositionsprofylax (se [Handläggning av pertussis och svår pertussis hos barn](#) från barnläkarföreningen för antibiotikaval och doser. Kikhosta är anmälningspliktig.
5. Vattkoppor: Identifiera immunosupprimerade barn och nyfödda <1 mån, och tag ställning till postexpositionsprofylax [Vattkoppsexposition - Medicinskt profylax \(vgregion.se\)](#). Vb tag hjälp av infektionskonsult.
6. Om det smittade barnet vårdats på ett rum stängs detta av i två timmar

Förtydligande: bara barn som vistats *samtidigt* på akuten kan bli aktuella att kontakta – således gäller inte ”två timmar efter smittan lämnat” för väntrum/korridorer.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i journalsystemet om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från styrdokumentet rapporteras i MedControl PRO.

Arbetsgrupp

Hannah Sjöstedt, sektionschef, specialistläkare akutsjukvård, Akutmottagning barn, Verksamhet Medicin barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU

Joanna Pestalozzi, specialistläkare barn- och ungdomsmedicin, Akutmottagning barn, Verksamhet Medicin barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU

Martin Klasson, vårdenhetschef, Akutmottagning barn, Verksamhet Medicin barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Jimmy Celind, vårdenhetsöverläkare, Akutmottagning barn, Verksamhet
Medicin barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU

Vattkoppor

Göteborg 211102

Hej,

Ni får detta brev eftersom ni besökte Akutmottagning barn på Drottning Silvias barnsjukhus **onsdagen den 1 januari**. Det har visat sig att ett annat barn som samma dag befann sig på Akutmottagning barn efter besöket har insjuknat i vattkoppor.

Eftersom man kan vara smittsam upp till 2 dygn innan man får sin första koppa finns det en **liten** risk för smitta för icke-immuna personer som då vistades i samma lokaler. Om man redan har haft vattkoppor eller är vaccinerad så finns ingen risk, eftersom man då anses vara immun.

Att bli smittad med vattkoppor kan vara olämpligt om man är gravid från vecka 13 och framåt. Om man är osäker kan man kontakta sin vårdcentral för att ta prov för att se om man har skydd mot vattkoppor, många har skydd utan att man säkert vet eller kommer ihåg att man haft sjukdomen.

Det kan ta mellan 9-21 dagar innan man insjuknar efter smittotillfället. Om man som gravid blir sjuk kan man kontakta sin vårdcentral eller infektionsmottagningen. Man kan då få behandling för att förkorta sjukdomsförloppet och mildra sjukdomen.

Var således uppmärksam på symptom. Vid eventuella sjukvårdskontakter uppge att ni kan ha blivit utsatta för smitta.

Vid eventuella frågor ring ledningsansvarig sjuksköterska på Akutmottagning barn via växeln.

Med vänlig hälsning,

Jimmy Céline
Vårdenhetsöverläkare

Akutmottagning barn
Drottning Silvias barnsjukhus, Göteborg

Kikhosta

Göteborg 240101

Hej,

Ni får detta brev eftersom ni besökte Akutmottagning barn på Drottning Silvias barnsjukhus **onsdagen den 1 januari**. Samtidigt fanns det då i våra lokaler ett barn som senare visat sig ha kikhosta. Det är möjligt att hen var smittsam redan den dagen ni var där.

Det fordras vanligtvis nära kontakt för att smittan skall spridas, så risken att smittan ska ha spridits på Akutmottagning barn är liten. Vi vill dock att ni är uppmärksamma på symptom, och om ert barn insjuknar med snuva, hosta eller feber **fram till 2 veckor efter exponering, ange datum!** vill vi gärna att ni återkommer till Akutmottagning barn så att vi kan ta prov på ert barn. Det kan då komma att behövas antibiotikabehandling.

Vaccination skyddar, redan efter den första vaccinationen som ges vid 3 månaders ålder har man ett visst skydd, och efter den andra vaccinationen som ges vid fem månaders ålder har man ett nästan fullgott skydd.

Vid eventuella frågor ring ledningsansvarig sjuksköterska på Akutmottagning barn via växeln.

Med vänlig hälsning,

Jimmy Celind
Vårdenhetsöverläkare

Akutmottagning barn
Drottning Silvias barnsjukhus, Göteborg

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Medicin barn

Innehållsansvar: Hannah Sjöstedt, (hansj3), Sektionschef

Granskad av: Martin Klasson, (markl32), Vårdenhetschef

Godkänd av: Joanna Pestalozzi, (joape14), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-601

Version: 6.0

Giltig från: 2025-12-30

Giltig till: 2027-12-18